

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg må sige, at hr. Hans Engell ikke er meget i tvivl, når han skal vurdere de to centrale spørgsmål, nemlig om bombardementerne var nødvendige. Hr. Hans Engell svarer ja. Og var forhandlingsmulighederne udtømt? Hr. Hans Engell svarer ja. Og det kan i og for sig ikke overraske.

Jeg vil godt citere fra dagbladet Berlingske Tidende i går, hvor tidligere udenrigsminister hr. Uffe Ellemann-Jensen udtaler følgende:

»Nu er krigen så slut. Graden af succes kan diskuteres. Det vil bl.a. afhænge af viljen til at gennemføre fredsftalen, men den anden diskussion kan vi ikke længere skubbe bag os. Var det rigtigt at starte krigen, og blev den ført på rette måde?«

Jeg citerer så videre:

»Man havde ikke udtømt alle økonomiske og politiske og diplomatiske midler, før man greb til magt.«

Det er den tidligere udenrigsminister, ministerkollega med hr. Hans Engell, der udtaler det her.

Jeg synes, det er ganske interessant, at afgåede ministre er i stand til at vurdere historieskrivningen måske knap så rørstrømsk, som hr. Hans Engell er i stand til. Er der ikke gran af tvivl i hr. Hans Engells sind efter måske 10.000 døde på begge sider og to totalt sønderbombede nationer om, at det her nu også var det rette?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan være fuldstændig enig med den konservative ordfører, hr. Hans Engell, i, at Milošovic er en vanskelig herre at bide skeer med. Det er jo sådan set også derfor, at vi fra venstrefløj i 10 år har tigget og bedt skiftende regeringer om at støtte oppositionen i Serbien og hjælpe med til at komme af med ham. Den tigen havde ikke nogen effekt på den borgerlige regering. Den har heller ikke haft nogen effekt på den nuværende regering.

Men dermed er ikke sagt, at alle forhandlingsmuligheder i Rambouillet var udtømte, og derfor vil jeg godt spørge hr. Engell, om han er bekendt med de udtalelser, som er kommet fra republikanernes udenrigspolitiske rådgiver i Senatet, Jim Jatras, som har udtalt, at under Rambouilletteaftalen udtalte en ledende repræsentant for det amerikanske udenrigsdepartement: »Vi satte med vilje kravene for højt til, at

serberne kunne godtage det. De trænger til at få lidt bombing, og det er, hvad de får.«

Tyder sådan nogle udtalelser virkelig på, at alt har været gjort for at få forhandlingerne til at lykkes?

(Kort bemærkning).

Hans Engell (KF):

Jeg vil gerne sige til hr. Villy Søvnal og til hr. Søren Søndergaard, at det, hr. Uffe Ellemann-Jensen, den amerikanske republikaner og jeg har tilfælles, er, at ingen af os er i regeringsposition og ingen af os har deltaget i forhandlingerne i Rambouillet.

Vi har her i Danmark fået udførlige redegørelser fra den danske regering om dette forløb, og jeg må sige, at jeg har ingen grund til at betvivle, at der på serbisk side ikke var den vilje til at opnå et forhandlingsresultat, som man nu påstår.

Ser vi på erfaringerne både fra Bosnien og også forhandlingerne omkring Kosovo, har der jo været ét spor, der har gentaget sig, nemlig Miloševics evne til at trække forhandlinger ud, og når han til sidst blev tvunget til at indgå en aftale, så løb han fra den meget hurtigt.

Hvis vi skal se på krigen og de 78 dages kampagne og NATO's indsats i bakspejlet, er det da indlysende, at der var nogle ting, der kunne have været overvejet gennemført anderledes. Man kunne stille spørgsmålet om, hvorfor man ikke var bedre forberedt til at modtage de mange flygtninge, når man vidste, de ville komme. Man kan diskutere, hvor kloget det var fra starten stort set at afskære en landmilitær indsats og derved fjerne presset på Miloševic. Og sådan kan der være en række andre spørgsmål, som er af mere historisk interesse.

Det, jeg mener der i dag er det afgørende, er, at vi nu samler os om den opgave sammen med vores NATO-allierede at være med til at bygge en stabil og fredelig udvikling op i Kosova og først og fremmest sikre flygtningenes tilbagevenden.

Jeg overser ikke, at der i en række af NATO-landene og også i USA har været og er elementer af indenrigspolitik i denne diskussion. Jeg har ikke opfattet, og det er heller ikke Det Konservative Folkepartis opfattelse, at man var i en situation, hvor det gjaldt om at give serberne nogle bomber. Målet var en fredelig løsning, det syntes ikke at være realistisk, og derfor måtte NATO ty til luftangrebene, og det er det, der nu er kronet med en politisk løsning.